

‘Natuurlijke producten niet altijd duurzaam’

THEMA

Duurzaam ondernemen volgens Alpheios

Alpheios is toegetreden tot de Charter voor Sustainable Cleaning van de A.I.S.E., de internationale branchevereniging van reinigingsmiddelfabrikanten. Dit is een vrijwillig programma dat door de schoonmaakindustrie is opgezet om schoner, veiliger en duurzamer te ondernemen.

Alpheios committeerde zich al eerder aan Responsible Care en Responsible Cleaning programma's. 'Het is niet meer dan een logische vervolgstap,' zegt Roger van Wersch, directeur van Alpheios International. 'We zien niet alleen bij particulieren, maar ook bij ondernemingen en overheid een groeiend bewustzijn dat duurzaam ondernemen een noodzaak is. Onze klanten zijn oprecht benieuwd hoe Alpheios hier mee omgaat. Het belang van duurzaam ondernemen is natuurlijk al vaak uitgelegd, maar het komt er op neer dat je economisch verantwoord produceert, rekening houdend met de behoeftes van de huidige en toekomstige generaties.'

Het Charter voor Sustainable Cleaning bouwt, evenals de ISO-normen, op de levenscyclus van het product en op de drie

pijlers van duurzame ontwikkeling: maatschappij, economie en leefmilieu.

Afvalwater

Het Charter bestaat uit een verzameling van duurzaamheidsprocedures, die bedoeld zijn om ingepast te worden in het beheer van een onderneming. In het kader van het Charter wordt door een gecertificeerd auditor geoordeeld over:

- Gebruik van grondstoffen inclusief verpakkingen;
- Belasting zoals energiegebruik, watergebruik en vervuiling, CO₂ uitstoot en (her)gebruik van verpakkingsmateriaal;
- Bij de productie wordt gelet op blootstellingswaarden;
- Er wordt gekeken hoe een eventuele recall geregeld is;
- De veiligheid van medewerkers en gebruikers wordt geëvalueerd.

Charterdeelnemers verbinden zich ertoe om op basis van criteria, aan consumenten en professionele gebruikers zinnige informatie te verstrekken. Dit betekent dat op de website van Alpheios informatie staat over de producten, maar er verschijnt ook regelmatig een blad met informatie en Alpheios geeft cursussen aan klanten over het gebruik van hun producten. Van Wersch: 'Wij verkopen niet alleen schoonmaakproducten, wij verkopen systemen. Wij willen namelijk de klanten precies uitleggen, hoe zij het beste te werk kunnen gaan. Zo adviseren wij ook altijd om als iets vuil is, eerst te kijken of je het droog kunt verwijderen. Lukt dat niet, gebruik dan pas een sopje. Een veel voorkomende misvatting is dat het schoonmaakmiddel vervuילend is, maar vaak is juist het afvalwater, waar de

vuilresten inzitten, slecht voor het milieu. Niet het middel, maar de vervuiling bepaalt de milieubelasting van het schoonmaakproces.'

Duurzaamheidsfilosofie

Waar tot nu toe bij de ecologische beoordeling van het schoonmaakproces hoofdzakelijk werd gekeken naar zeer primaire zaken zoals biologische afbreekbaarheid en uitputting van grondstofvoorraden, is er bij het Charter sprake van een complete beoordeling van het proces, het bedrijf en haar duurzaamheidsfilosofie, gebaseerd op drie pijlers: economisch, ecologisch en sociaal. Bij de beoordeling van de milieubelasting van het reinigingsproces gaat men er van uit dat er een klus geklaard moet worden, vuil moet worden verwijderd. De juiste keuze is dan een middel en

methode die dit efficiënt doet. In feite bepaalt niet het *middel* maar de *vervuiling* de mate van milieubelasting, want wat niet vuil is, hoeft uiteraard niet te worden gereinigd. Vaak wordt gesuggereerd dat op natuurlijke grondstoffen gebaseerde middelen per definitie meer duurzaam zijn dan de op aardolie gebaseerde producten. Dat is een breed verbreid misverstand. Als we al onze grondstoffen en ook de brandstof (zoals biodiesel) uit landbouwproducten zouden halen, zou er te weinig landbouwgrond overblijven voor de noodzakelijke voedselvoorziening voor de lokale bevolking. Van Wersch: 'Schoonmaakmiddelen kunnen van palmolie gemaakt worden. Dit klinkt erg "milieubewust", maar het heeft ook een keerzijde: palmen groeien niet hier in de polder, die komen uit de tropen. Om deze bomen

te verbouwen moet land vrij worden gemaakt. Ook dit gaat ten koste van de landbouwgrond van de lokale bevolking. Bovendien zouden we dan veel kunstmest en bestrijdingsmiddelen nodig hebben en tropisch regenwoud moeten kappen om palmbomen te verbouwen. En de aldus gewonnen olie zou per schip moeten worden vervoerd naar Nederland, wat ook weer een bepaalde milieubelasting veroorzaakt. Al met al is palmolie dus helemaal niet zo'n "duurzame" oplossing als op het eerste gezicht lijkt.'

Schaars

Van Wersch vervolgt: 'Natuurlijk heeft ook het gebruik van aardolie bij het fabriceren van schoonmaakmiddelen een groot nadeel: aardolie wordt steeds schaarser. Toch moet je een keuze ma-

ken, dus kies je tussen twee kwaden en kies je het minst kwade, waarvan de negatieve gevolgen het minst zijn.'

'Eigenlijk is er op grondstofgebied weinig gelegenheid om je milieutechnisch van de concurrent te onderscheiden. Alle bedrijven die reinigingsmiddelen fabriceren, kopen hun grondstoffen in bij dezelfde fabrikant. Deze stoffen vermengen we met elkaar en dan wordt het een schoonmaakproduct. Het overgrote gedeelte van de schoonmaakproducten is wel op basis van aardolie, maar als je "duurzaam" wil zijn, moet je daar niet alleen naar kijken. Minstens zo belangrijk is om te kijken naar de hoeveelheid verpakking, of je geen spullen verkoopt die door kinderen zijn vervaardigd, of er goed voor je personeel wordt gezorgd en of je iets terug doet voor de maatschappij.'

Keurmerken

Alpheios is gerechtigd tot het voeren van twee keurmerken die garant staan voor duurzame en verantwoordelijke bedrijfsvoering. Allereerst is dat het internationaal erkende logo van het eerder genoemde Charter voor Duurzaam Schoonmaken. Om het Charter logo te mogen voeren moet aan vijftien procent van de eisen worden voldaan met de verplichting om binnen een jaar voor honderd procent te voldoen aan deze eisen. Samengevat: ondernemingen die het Charter voor Duurzaam Schoonmaken ondertekenen, bouwen duurzaamheidsprincipes op alle niveaus van de levenscyclus van hun producten: van concept tot en met de opruiming van het afvalwater. Zij doen alles om de impact op het leefmilieu te verminderen, maar ook om de gezondheid en het welzijn van de consumenten te vrijwaren door het toepassen van strenge ethische beginselen en door bij te dragen aan de economische vooruitgang. Het Charter impliceert een begincontrole en regelmatige voortgangscontroles door een onafhankelijk auditor. Deze heren (of dames) komen op afspraak,

Roger van Wersch

een keer in de drie jaar ongeveer langs, om te kijken of de fabrikant nog wel aan alle eisen voldoet. Zodra de prestatiecriteria in de procedures ingebouwd zijn, mogen de ondernemingen het logo van het Charter op de verpakking van hun producten gebruiken. Het toetsen gebeurt door dezelfde bureaus die ook auditeren voor ISO certificaten. In feite is het Charter een uitgebreidere ISO 14001.

DETIC

Daarnaast mag Alpheios het logo 'Responsible Cleaning' voeren. Dit is een initiatief van de Belgische schoonmaakbranchevereniging DETIC. Het is specifiek voor de sector van de professionele schoonmaak, want is in het bijzonder op de diensten aan de klanten gericht. Responsible Cleaning staat voor een streng

kwaliteitshandvest, dat een hele reeks kwaliteitscriteria oplegt. Erkende bedrijven moeten aan alle eisen van het handvest voldoen en minstens een score van tachtig procent halen.

Toetreding tot het Handvest voor Responsible Cleaning en gebruik van het bijbehorende logo zijn pas verworven nadat een onafhankelijke controleur alle parameters is komen controleren. Het Responsible Cleaning-handvest is een systeem dat evolueert en dat in de loop van de tijd een steeds strenger systeem zal worden. Erkende ondernemingen mogen het Responsible Cleaning-logo op hun institutionele communicatiematerieel gebruiken.

* Hans Sinnige is Manager R&D en Legal Affaires bij Alpheios